

LEVER

ՔԱՆԱԳԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱԽՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

24252

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒԴՕԼԻՍ 26 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Հնդկաստանէն այս ոմնաբար եկած
լուրերը խիստ յաջող են անգղիացւոց
համար, եւ սպասուի թափեան ուժը յու-
րօրովն կորաւ՝ ըստը կը ծանուցանեն:

“Արք. Բօլին Բաղդէլ պարսե-
պետը լատ. նոյեմբեր 9 ին Բաղդադ
Հասնելէն ետեւ 11 ին 12-ու սեպտեմբ. եր-
թիով Հոն սպասող անգղեական զօրաց
Հետ միացաւ: Դեյեմբեր 13 ին պատե-
րազմական զործողութիւններն սկսաւ:
Լուբեովը պաշարող արաւաւմէնեան
գէմ, եւ վեց օր շարունակ արկնահեղ
պոտերտաղմներ ըլլաւ անոնց Հետ: Դե-
յեմբեր 19 ին թշնամեաց բոլոր ամրու-
թիւններն աւերելով Լուբնովն մեջ
պաշարեալ անգղեական զօրքերն ապա-
տեցան, որոնք մեծ նեղութիւն քաշէր եւ
արիւրաւոր ինքզինքներն պաշտպանէր էին
թշնամեաց դէմ:

«ԱՐԵՎԻԿԱ» ԲԱՆԿԻՆ ԵՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԲԱՆԿԻՆ 22000 զօրք է կը բաղկա-
նայ, այդ զօրքը ինչն ըլլաւ օգնական տու-
նի արդարաւորութեան կէտըն եղած
Ուսի Թաղապետ ինչն կատարելապէս
հաշտանդեցնելու:

« Թեոսարժ զորպպիսին գտնին տլ
լուսեւրոպատի օգնու թեան երթալով »
Եւհարօրի ու Դուսեւղօրի ապստամբ-
երը օստոխպպեա զարկեա, եւ այն եր-
րիները ազատամբնիւն մարբիլու կ'ըլա-
նի :

“ Եօթերն զօրսպետին նւ Կնօթնն
 Որտեղ գնդապետներուն զօրքերն ալ
 այն դործը կը կատարեն Ոստիկանա-
 տեան մէջ, եւ ամեն տեղ կատարեալ
 Ծառայութեան իրենց ջանքը կը պատկզն:

Այժմն օր հեղհեղեմն նոր թորք էր
թոնի շնդհատան, եւ հիմո ալ ամե-
հին վախ չկայ այս բնդարձակ երկրին
Զ անհուն հեռաւորութիւններով
բաւած թախալթիւ պահապան դորոց
ամաթ, քոնք քանի ին շարաթ առաջ
անք վտանգի մէջ էին։

Ազգիական թափառողներն այսու-
րը պատմելն ետեւ հետեւեալ խոր-
հրդածութիւններով իր յօշուածը կը
ըջայրնէ :

“ Զնդկաստանի ապոստամբութիւնը
Հիմա մարտօ՛ւ է : Եւ մեն իրզմանէ լը-
ծնիս ուրիշ բան չէ, բայց միայն ա-
ստամբներուն յաղթթղիկն ու գրուիր :

«Մեր Քօլն Քաճարէն դորժը հի-
ւաւել զիւրացած է: Եւ կրնայ բա-
նան դորու թեամբ Սաւի թափաւորու-
նան մէկ ծայրէն միւսը պարտիւ մէկ տւ-
ւան մէջ՝ ամեն տեղ զարնիւով ու

ցրուելով ապրտամբները որ փոք փոր-
ձեն իրեն դեմ դնելու։ Եւ արարեւ.
Հիւս Ուսի մէջ հասած բազմաւոր
զօրքերը հաղեւ թշնամի մը պիտի զրտ-
նեն գէմերին պատերազմելու, և այն
5000 զօրաց զունդը որ Հինաստանէն
Հնդկաստան կանչուիլիցան, շատ ջիւած
տւելով և ու պիտի խրիլովին։ Եւ այս կը
փերջանայ 1857 թն Հնդկաստանի մէծ
ապստամբութիւնը, այն ուհաղին պ-
րօքունի՝ որ բրիտանական զօրութիւնը
պիտի խորտակէր։

Այս խոստով չպիտի կորագրի ոչ
զեւ, եւ ոչ մէկ շոք քնակող ազգ
բուն համար ւ :

Հոգատանին լրացրին երեսնամյակ
ները Տէւհին վայոյք խնամ մանրամասն
եւ հետաքրքրական տեղեկութիւններ
կուտան: Ասոնց մէջէն արժան կը համա-
րինք թարգմանեն հետեւեալը որ Վարկա-
ւային լրագրին մէջ հրատարակուած է:

“ՏԵՆԻ քաղաքը հիմաւերթնեցաւ շէջմարդոտմէն. բնակիչներուն կէսը փախիւր ու լիշ տեղեր բնակելու գտցեր են ։ Ընդգետեան զորաց խումբեր առաւունքն միկնէն իրիկուն փողոցներ կը պարբերէ, մեհնաններն ու առւերը կը քննեն, զպէս զի պահուրտած արգտամը զնուերները քանեն դուր հաննէ ։ Այս դուրը լինէ ժնդրութենէ աւելի խահմալինէն է. վասն զի յիշեալ մարդապաններուն մէկ խումը բաւականէ զիշերաց անգլայիներուն կեանքը վտանգի մէջ զնելու ։ Սոցլէ այն խումը թէ ՏԵՆԻ աւերված ժամանակը արգտամներուն վաւարուն ու ուտելիքը հասած էր ։ Ընդգետցնէ այնպի վաւար գտած հոն, որ երբու տարի պտշարման տօնալու բաւական էր ։ նմանապէս շատ ցարեն ու ստոյլ դռան ։ Այս ստոյլ ուսկնց գոյանալը զինէն հասկընալ ։ Արգտամներն անգլայացոց տունները կողպատեր ու իրենց ծոցերը սկիւղով ու արծաթով լրացներ էին ։

Թէպէտ տեղացի հեղինակները շատ ան-
բընաւիշան ըրին անդրիստոյ, այսու-
հասանքի արդարութիւնը կը պահան-
էր բնէնանէ թէ Տէշիի բնակիչներուն
կը շատերալ գտնուէին ին, որ զիտ-
եանու կարեկցութեան զորմերով նը-
նմանոր եղան ին: Այս աղբիւ- սրտե-
ուն շնորհիւ բազմաթիւ անդրիստներ
այդպիսի ըրինքնաշնորհաբաններ

Բնակչության արագ աճը բնութագրող
 փաստը կարծրվել էին: Ըստնց մեծ յեշտ-
 ախու թեան արժանի են հասակական քա-
 ղել մը եւ Տէհնի Կ-էնքրպրին տը-
 րապրիշը: Ըստնք եւ ուրիշ շատեր Տէ-
 հնի հողիկ բնակիչներն օմանց ձեռք
 ահա հոնցան ու կիսակրեցան բոլոր այն
 ամանակը որ քաղաքը ապագամբներուն
 խորը մնաց: Հարկէլ բեկ թէ այս քա-
 ղաքառ թեան զորք անկողն անհոն մը-

Index :

«Տէ՛հն թագաւորին դործը մեք
ժողովրդին ուշադրութիւնը վերցնեն ան-
տիճան դրամա՛ն է, Մտքերուն որամաղ-
րութեանը տակելով, զարմանալի չէ՛ իմա-
նաք որ անգղիացւոյ ճօտարն հարկաւոր-
պետին վարմա՛նքը ընդ հանութեմէն հո-
մը պատճառա՛ն է, եւ անոր պատճըխը
յուղիք։ Ա՛յսքառասնին զինքը լի է իշ-
խանութեան աահմանին դուրս ելելու եւ
բարաւորութեան հրամանին անհրաժեշտ
տանքելիք է, արդէհետեւ որ եւ ինչէ կարգի
եւ աստիճանի տպաւորմանը ահ հետ պայ-
մանադրութիւն ընելը արգելիւմ էր։
Ա՛րշտայն յիշեալ հարկաւորպետին այս
խարմա՛նքը սնմեմինքն է, զվտարապէս
անոր համար, որ անգղիացւոյ Տէ՛հն
Թագաւորին պատահած ժամանակը,
Թագաւորին հետ զինուոր պահապան-
ներ չկային։ միայն կանայքն ու բազմա-
թիւ սպասաւորներ կային, անանկ որ անգ-
լոսիք թագաւորը բռնելու համար դէ-
կերին արգելք մը կամ դժուարութիւն
լուծեմին։ Ուտի պէտք է սպասել տես-
նութիւն ճօտարն հարկաւորպետին
հրասխան պիտի տայ այս անբաւարարու-
թեանը, եւ ինչպէս պիտի արդարու-
ցը իր մէկ ուրիշ տիրութեան դործն
այլ յոյնպէս կը դատաւարարի հասա-
րան խղճմանքին։ Եւորեւեւեւեւ
ճըն թագաւորին երկու որդիքն իր ձե-
ռօնը պանելը։ Ինքը կրէն թէ անանկ
ընելու հարկաւորք է, փան զի յիշեալ
արքայիները բռնելին ետեւ Տէ՛հն
դործած ժամանակը՝ Ճամբան փոխառու-
կան տպաւորմանը խաւար մը եւ սորին
ժողովրդին ամբողջ իւր փայտ յարձա-
կեքն են։ Շօյրդդիներն ու սնանք ընկեր-
ները ուղին փոխելը։ Ե՛րբ ժամանակը
ճօտարն զրկաւորեալ օրինակ մը ցու-
ցնելու եւ յարձակողները վախճանելու
համար՝ աճանակը արքայորդիներուն
փայտ պարպէ ըսելով ամբողջն թէ կա-
նայք ու աղէ պայմանութեան տրտման
այդ է։ Եւս տին փայտ ալ խոհեմաւ
թիւնը կը պահանջէ պաշտօնական բա-
ւարարութիւննու սպասել տանի ան-
ընթանակներէնով դործ մը դատելու
համար։

11 Կրճմորիս կը կարծրիկ, որ
 առավարտ թիւ անդիտացի պաշտօնա-
 արկը առամ ամուսնեքը ազատեալ
 ամոր Տէ՛հիկ կարորին կենացը պի-
 յի խնայէ. բայց որ ասոր վաղցր որո-
 ճմ մը եղած էիկ որ: Եւ ալ դա-
 աստանն կը պաշտը պիտի կատարէ.
 որքը կուգայ զԹուխն կորդը թէ որ
 որման դատիկ զԹուխն բնիկ տխրիտի
 խոսնի մը որնողիակ զԹու թիւննեքը-
 ամ է: Ոմանց կրա թէ Տէ՛հիկ եւ
 ի տէ Թաւառ արժէ

տեղ պիտի տեսնե՞լի, որովհետեւ երբե-
քին մէջ կամակեցութիւն ըլլաւր. հաստա-
տարողացնէր գոնեմբէրէն կըսէր: Սակայն
Ուրի թագաւորը միայն դաւակեցութեան
յանգամբի համար կրնայ դատել, որով-
հետեւ ինքը արդիւնէա ըլլալով չէր կը-
ցած յայտնի արքայատանութեան գործ-
քու մասնակից ըլլալ: Ու իւրից գաղտնի-
քը որ Տեղհին թագաւորին վարժուեց-
քններու պաշտօնն ունի, կըսէ թէ բաւա-
կան ծանր յանգամանքներ գտնուեանոր վե-
րայ, որով կախախելու արժանի է:

« Թաղաւորին երկու որդւոցը թը-
ւաւ լայցարժանի վախճանը մայրենիս կը
բերէ զեռայն մեծաւոր ժամանակը, երբ
վշիտ աղբայորդին երբ հոս եղած ժա-
մանակին, վերջին առիճան գոռոզ-
մեկումը լրված չէին ուզեր թող տալ
նոյկատանին ընդ հանուր կառավարչին
որ իրենց առջեւ ծառի Լաւն ու բիշ-
աւս նշաններ կրնային հասկըցնել տեղ-
իջացոց, որ այս թաղաւորական տոհ-
մը զեռ ձգած էր ան յոյժը թէ որ մը
որ հին ժառանգական թաղաւորութիւնը
կրտաին կատարելապէս ձեռք պիտի բերէ

“Շօժէրս զօրապետը գունդ մը զօր-
ով Տէլհիկն ճամբայ ելաւ, որպէս զի
ընտանիքս երկիրներն այրող ու կոշտաբող ա-
նգիւստներն ջնջէ:”

Երանուսը կախվեցաւ մատնութեան
տնայանքի համար: Եւսմարդն իր կեան-
քն ապաստելու համար շորս լաւ բութի
միջեան (փրօնք) տալ ուզեց, բայց ըն-
տելեցաւ:

Պատկերացրե՛ք, ինչպե՛ս լրագրողը ցու-
ցվե՛ր հասարակե՛ր, որպե՛ս հասե՛լը-
թե՛ անցե՛ալ միտա՛ տմե՛ն միջե՛ն ու-
նե՛ր : 8, ի՞նչ գրե՛յա՛ն 19000 ջոթը հա-
մար է Պատկերա՛ :

Թէպէտ լրագիրք կը ծանուցանէ թէ որտ Բալթիկի ծրն նոր օրինագիրք մը ստորագրած է խորհրդարանին ներսը պայքանելու ք որուն նպատակն է անդաւանին կառավարութիւնը ընկերութեան անդին աւելուելու եւ Թագուհւոյն օրինակն կառավարութեանը ներքեւել ք որով անդիւր թագուհւոյն միանման անդիւստանին ընդարձակ տեղութեան գերագոյն տեղը պիտի ըլլայ ք

Դարոյցի լրացիլնին հետեւեալ
ըրջութեանը կը հրատարակեն, որ
Ռեան արտօքին գործց պաշտօնեայ
ընտրուտիւ։ Ան փաշան իրկած է կը
և իրողական տերութեանց լոյ գրտ
իւր կայսերական ղեկարմններուն։

«Չախութան երկու իշխանութեանց
ժամանակեաց ժողովներուն ընտե-
րացիին խնդիրք մը ճաշերէր, որուն

բաժանարարներ այս օրերս յարձակում մը
ընեն են կայսերական տէրութեան հոգին
վրայ:

Երբ մը զինեալ զարաւարտներ
որոց թիւը 7000 է կը հասցունեն, աւեր-
ակել կողմէն սահմանադրութեան տեղերը Բի-
վայի վրայ քաղեր են, որուն քնակները
զարաւարտացոյց զրգուծեալ մարդ ուր
լեռով յիշեալ բերդին պահպանութեան
ընող անկանոն դորաց հրամանատար հար-
իւրապետը սպաննեն են:

Ընկեց զարաւարտները Լիւբլայի վրայ
գացեր են ուր կը նստի անկանոն դորաց
հաղարարական Մէհմեդ փէյ: Եւստի-
տոնական ժամանակին խմբաւորով՝ պէտք
եղած զուշուրեմի միջոցները կրցեր է
ձեռք առնուի, բայց իր հրամանին տակ
կըրած 200 զօրաց հետ պաշարված է
զարաւարտներէն:

Եւհի-Պաղարի եւ շրջակայ տեղերուն
պահապան դորացը հրաման կըրէ որ ձառ-
բայ ելլելու պատրաստ լինեն:

Ուսմանի կայսերական բանակին առա-
ջագետ Խաժեղ փաշան տասն փաշա զօր-
քով ձամբայ ելլել է Խիւր երթալու հա-
մար:

Խաբէն եկած լուրերը կը ծանուցու-
նեն թէ Եւքորա նստող հիւսիստո-
ները վերջապէս յաջող են վերջիշեալ
Թշնամային զորքերը դարձնելու:
Կըրօն թէ առ ժամանակեայ կարգադրու-
թիւն մը ըրեր են Պարստապոյց Տա-
նիս իշխանին հետ, որ պիտի շարունա-
կէ Պարստապոյց սահմանակից Աւար-
ժիւք, Օւսպոյի եւ Բիւրիսի վերջանուն
վիճակներուն տուրքերը ժողովել եւ անոնց
վրայ իշխելու, բայց ժողոված տուրքերը
նոյն դատարին կու տակալ փաշային պիտի
յանձնէ եւ Բ. Գրան նոյն երկիրներուն
վրայ ունեցած տիրական իրաւունքները
պիտի ձանձնայ: Եւ կաւկասեան թէ Տա-
նիս մինչեւ հիմա ժողոված տուրքերուն
գումարը Եւրասիայի փաշաներուն յանձ-
նել է:

ՆԵՐՏԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կախարչական թիւերով ծանուցինք
թէ կայսերական բարեխմբում կառավա-
րութիւնը որ անդադար փութով կաշ-
խատի տէրութեան գոմէսային եւ առեւ-
տըրական վիճակը լաւագոյն կերպով կար-
դի դնելու, մայրաքաղաքիս զինուոր սե-
ղանաւորներէն ու փաշաականներէն բաղ-
կեցեալ յանձնարարական ժողով մը սահ-
մանեց որ այս գովելի եւ օգտակար նպա-
տակին հասնելու համար առաջարկված
նոր կարգադրութեան մը վրէժ խորհե-
լով անոր դրոճագրութեան միջոցները
պատրաստէ ու առաջարկէ:

Առաջարկեալ կարգադրութիւնը
մեր լաւ ծին նայելով՝ այս է:

Տարին հարիւրին 6 շահ եւ հար-
իւրին երկու դրամադրութեան վճարելու պայ-
մանաւ յառաջիկայ մարտ ամսին սկսեալ
12 1/2 միլիոն իւրացի արժողութեամբ նոր
Մէքիսիկո թուղթ պիտի ելլէ, եւ բոլոր
Մէքիսիկոն ու թղթագրամները վերանա-
լով, այս նոր Մէքիսիկո թղթերը ա-
նոց անգը պիտի անցնին:

Հարիւրին հազարէն շահ ու հար-
իւրին երկու դրամադրութեան Մէքիսիկո
թղթով պիտի վճարվեն 100 դրամ շե-
հաշուով: Կայսերական կառավարու-
թիւնը տարին 150 միլիոն դրամ շե-
հաշուով պիտի յատկացնէ այս շահն ու

հարիւրին երկու դրամադրութեան համար,
այն իւրացի, որ 24 տարին պիտի ժա-
մանակի մէջ տէրութեան բոլոր պարտ-
քը վճարէ եւ այս նոր թղթերն ալ
վճարեն:

Եւստի Մէքիսիկո տնտեսական
հարիւրին 40 ր 5 լիւրաց պիտի յայտնէ,
հարիւրին 30 ր 10 լիւրաց, հարիւրին
20 ր 20 լիւրաց, հարիւրին 5 ր 50 լիւրա-
նոց եւ հարիւրին 3 ր 100 լիւրաց:

Հանձնարարական ժողովը կազմող
անձանց համար թիւնն ու խմբաւորութիւնը
ստորագրելու կրաշխատութիւն մընէ, որ
այս նոր առաջարկութեան արդիւնք ար-
ժանապէս պիտի պատասխանէ կայսերա-
կան բարեխմբում կառավարութեան գո-
վելի դիտարութեան:

ԱՅԳԱՅԻՆ

Հետեւեալ գեղեցիկ եւ խմբաւոր
նամակը Լիւբլայի արժանապատիւ քա-
հանայ մը իւր կամէ մեղ, որուն մէջ Եւ-
կաթիկոյ վիճակին հոյ ժողովրդեան եւ
անոնց բարեխմբում տառաջնորդին ուսում-
նասիրական ջանքի նորանոր պայքարները
տեսնելով՝ կը փութանք հրապարակե-
լու Ի թիւրքութիւն արդոյ հասարակու-
թեան:

Եղաւոր խմբագիր Մաթիս պատուական
լազրոյ:

1857 զեկտ. 16 Իւրիսիս:

Որ եւ իցէ ազգասէր սիրտ մը անտարակոյս
չի կրնար չառնել զհայտնութեան եւ բերեցանոց
տեսնելու պատուական լազրոյդ: Եւստի մէջ
Եւկաթիկոյ միջնորդական լազրոյն տեղի տալը, ու-
րուն համար մասնաւոր շնորհակալ ըլլալու պար-
տականութիւնը ձանձնալին վերջը քաղցր է մեզի
յուսակ, որ ներկայ նամակս ալ՝ ըստ բնական բու-
սոյ ազգասէր բարոյից կը հաճիք անոնց կարգը
անցունել, իրեն նոր ազգայնոց մը շնոր ազգասի-
րական ջրմէն եռանդեան:

Երեւել չէ անշուշտ ըսել, թէ արդի ժա-
մանակին մէջ առ հասարակ չկայ մեկը, որ ձան-
ցած չըլլայ, թէ ամեն մարդ ըստ կարի իր բա-
նակնութիւնը ստանձնէ եւ զիստութեամբ կրթե-
լու եւ օր ըստ օրէ կատարողութեամբ պարտաւոր է,
այնպէս որ մեր սիրելի ազգայնոց վրայ ալ ամեն
տեղ մեծ եռանդ եւ փափաք մը տիրած է այս
նպատակին հասնելու համար, եւ ըստ որում փա-
փաքը զարմարութեան շատ տարբեր ըստ մի-
նչեւ, որ ձամբայ ընելու մտածող իրական ժառ-
քող է մը, ուստի զանազան ձեւերով կրթեան եւ
բարեխմբական միջոցներու գիտած են, որպէս զի
արթնոյնն եւ քաջութիւն մը ըլլան կրթութեան
ոգույնն որ որ եւ իցէ ազգերու բարգաւաճմանց
սկզբնականութիւնը կրնայ համարուիլ: Եւստի արեւել-
նուազ արտի բերեցանոց կը լինէ որ այսպիսի գե-
ղեցիկ ձեւերով կրթութեան անցումը ժամանակ համադ-
րեաց ուշադրութիւնը դրուելով կը ջանան իւրա-
քանչեւ զոյլ չտի ձեւերով ըլլալ բարեգոր-
ծութեան մէջ միջոցներ մը ընելու պէտք Եւստի
իրական ձեւերով թիւնն մընէ, որուն մէջ ալ
համադրեալ ըլլալով ըստ միջոցանոյն, կը փութանք
յառաջիկայ զիստութեան վերջը տեսնուել
նաեւ, թէ կրթութիւնը եւ մտաւարական մի-
ջակութիւնը հարկաւոր եւ պիտի լինէ լծանշուե-
լին վերջը ազգիս հասարակութեան մարտահա-
տարակ ընթերցանութեան հաճոյքէն դուրս չմե-
նալու համար, որն որ ըստականութեան առաջին
մարդն է, ընթերցանութեան թանգարաններ
կամ գրած են ուրիշ ուրիշ, որպէս զի անոնց մի-
ջոցաւոր իւրաքանչեւ որ իւր իղծը լեցունէ եւ մի-
անգամայն մարի մշակութեան յետեւ չլինայ:
Եւստի ձանձնալին է թէ զրեւոր մեծ ազգաւոր-
ութիւն կրնան մեր ինքնաբերական, եւ թէ տեղից կը
մեկտարբերուի որ ըստեղ գրեցիք ընթերցանութիւնը
մեր մանկութեան օրերուն գեղեցիկ զբոսարան
ներէն մէկը, երկրորդականութեան կարեւոր բարե-
կամ մը եւ ձեռք թիւնն միակ միջոցն արտութիւնն է:
Եւստի ըստ որում այս պայման է, իրաւամբ
մեծ պատիւ է Եւստի մայրաքաղաքիս Խա-
ղաքի եւ Միջոց իւրի մէջ կանգնած ընթերցա-
սիրտ թիւնն ընթերցութիւնները եւ վերջանու-
թեան թանգարանը, որոնք ստուգի իրենց նա-

խնդիրն ալ ազգասիրական ջանքերով կրնան բարե-
տա փոխող մը համարուիլ: Եւստի ազգայնաց, ինչ-
պէս նաեւ Եւստի մայրաքաղաքիս, որոնց բաւի օրինա-
կին հետեւեալ, տարին մը Ի վեր պայմանի միա-
բանական ձեւերով թիւնն մը միջոցաւ եղած
ենթ ընթերցանութեան ընթերցութիւն մը կազմե-
լով եւ միջոցաւ միջոցաւ թիւնն կրնանք մը
ունենալով, որն որ կրնանք նաեւ կրթական զարգ-
անաւորել, քանզի ինչպէս որ խոհանարան հասարա-
կութեանը ըստած է միշտ թէ ազգի մը բարե-
կարգութեան եւ զարաւարտութեան պատուը
փայլելը ցանկացող որ եւ իցէ անհատ մը պէտք
է ոչ այնպիսի մեծ երազ վրայ, որչափ ազգայնաց աշ-
խատիլ, եւ անոնց բարե ազգայնաց պատրաստե-
լուն վրայ ահալ խորհիլ, արդարեւ միջոցակ
այսմ ցանկացող ըլլալով, ուրիշ եւստի տեսնելու
որ ոչ միայն եւանդաւոր անդամները՝ այլ եւ զարգ-
բարեկան աշակերտներ եւ հասարակութեան մե-
ջէն ընթերցանութեան հետաւոր եղանակներն ան-
յապաղ ամեն կերպի եւ ամեն օրերը չիլ փութան
զանազան օգտակար գրեցիք ընթերցանութեան
նին մշակելու, որոնք թէ թանգարաններ անդա-
մանց եւ թէ ազգասիր ստաւորաց արդեամբ հա-
ւաքած են առ այժմ, ինչպէս նաեւ ազգայն
զանազան լազրոյց պատուական թիւններով եւ
Չեր ազգիս Մաթիսի, որն որ մինչեւ արեւ-
ջրակայ ազգասիր անձ մը նուիրած ըլլալով, առա-
ջիկայ յառաջանի անհաւանական իրեն հա-
մար հատ մը պիտի ունենայ:

Իրական ձեւերով թիւնն մընէ թէ որ եւ ի-
ցէ աշխատութիւն մը երբոր բարոյական փաճանէ
մը զուրկ է, ոչ միայն անդաւոր է, այլ թիւնն
նաեւ միջոցաւ օւստի ներքին համոզմունք մը
ունենալով որ այսպիսի ձեւերով թիւնն մը միշտ
օգտակար հետեւանքներ կրնայ ունենալ, կը ջա-
նանք օր ըստ օրէ ըստ մեր կարեաց յառաջանելու,
քանզի առանց ջանքի յաջողութիւն չըլլալու հա-
տարակայ առակ գործած է: Եւստի մասին չեմք
կրնար ըստ թիւնն անցունել Եւստի միջոց
կիս բարեխմբում տառաջնորդ Եւստի մասին
Հաղաքած փաղապէտին անցունել հաղաքութիւնն
եւ քաջութեան ձեւերով թիւնն, որ զիստ
ազգասիրաբար անտեսել գործածեն:

Եւստի մը... Թաղէս իրենտիպին հար-
ցուցին թէ որ բանն է որ աշխարհիս վրայ ամեն
մարդ տեղի ու յայտն ըստ, փաշն զի սակայն նաեւ
անոնց տեղին, որ ամենեւին բան մը չունին, կը
յուսանք, թէ եւ չունալ եղած բարեք կրնին
յարգ ունեցած ըլլալ, ոչ միայն օր ըստ օրէ աղ-
գասիրաց ստաւորութեան արժանաւոր, ինչպէս
որ մայրաքաղաքից քանի մը բարեք անձիւք
փութացին, այսմ, այլ նաեւ ինչպէս Խաղաքից
եւ Միջոցից մեզի, նոյնպէս նաեւ Եւ-
կաթիկոյ եւ շրջակայ գիւղերէց բարի օրինակ մը
կրնայ ըլլալ, միջոցաւ օր առաւ բարեքով
զրութիւն գտնելով, ըստ որում գործի մը յաջ-
ողութիւնը ամեն աշխատութեանց փառքն է, որն
որ երկնային Եւստի միջոցաւ թիւնն միայն կ'աղա-
սանք ամեն ժամանակ: Ինչպէս ըստ մեր յաղա-
նոց խորին հաստատեց:

Ի վերջոյ ընկերութեան Բիւրոյի քաղաքացի
նախաւ Զաքար քահանայ
վերապատիւ ընկերութեան:

Եւստի եւ ազգասիր բարեխմբում մը
գեղաւ 1ին կրթական օրը մայրաքաղաքիս
Պարսիկոյի ըստ թիւնն հայոց
զարաւորան քննութեան ներկայ գտնե-
լով, իր վերջին աստիճան գոհութիւն
նը կը յայտնէ յիշեալ զարգացի բարե-
կարգութեան եւ ազգայնաց զանազան ուս-
մանց մէջ ըրած զոյլ յառաջարկում-
թեանց վրայ, որն որ մեծ պատիւ կրնէ
Սամաթիոյ Սուրբ Սահակեան բարե-
համբաւ փառաբանին փաղեմի զինուոր
աշակերտ արդոյ Գ. Սարգիս Եւստի-
կան փառաբանին եւ նոյն թաղին աղ-
քած բայց ուսումնասիր բնակաւոր:

ԽԱՐԵՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ինչպէս որ ծանուցված էր նա-
խընթաց թիւերուն մէջ, Հանգուց-
եալ Գ. Խ. Պարսիկոյի գրեցիքներուն
վիճակահանութիւնը անցեալ կիրակի օ-
րը, 22 զեկտ. քաղցեաց Խաղաքացի
Սիւրբ Եւստի զարգացի մէջ պատուաւ որ
անձանց ներկայութիւնը: Միջոցահա-

նութիւնը քաղցած արահին մէջ ամեն մէկ
փառաբան թիւնն սեպհական գրեցի-
քուն ցանկը պատին վրայ փակցու գած էր:

Եւստի փառաբան թիւնը:
Թիւ 214. զիւր 92 կտոր քաղցեցիք
բանասիրական:

" 939 " 26 կտոր Պարսի-
կեան գիտական:

" 141 " 22 կտոր Խաղա-
քին:

Սերոյիշեալ ցանկին մէջ փառաբան
թիւնը նշանակիցան եւ ներկայ զա-
վորներն ստորագրեցին:

Ստաւոր թիւնը տեղերը կա-
ղաքին որ ժամ առաջ տառաքին ներ-
կայացնելով վիճակահանութեան տեղե-
քուն, տառաքին փառաբան իրենց իրա-
ւունքն կըրն գրեցիք ստանան: Եւստի տիրա-
պայմանաւոր արդեւ է:

Ուրիշ արտի կ'անցնենք թիւն
թիւնը 92 կտոր բանասիրական գրե-
քները Հանգուցիցն ընտանեաց կողմէն
Խաղաքացի Ս. Խաղաքացի ներ-
ված տրամակներէն մէկը փառաբանեցաւ:

Գ. Խ. Պարսիկոյի իր նախնական
կրթութիւնը Սուրբ Խաղաքացի
մէջ առած էր. իր ձեռք հարաւորութեան
գրեւոր մասն ալ Ս. Խաղաքացի
միայն: Եւստի յուսանք որ այն գրեցիք միշտ
կը պահեն զարգացի զբոսարան մէջ Ի
յիշատակ Հանգուցիցն:

Եւստի զորեքարթի կայսերա-
կան հրամանաւ: Եւստի տիրա-
ւել Խեղ, Սերիճ, գեղին եւ ու-
րիշ շրջակայ գեղերուն վրայ շոքեաւոր
բանեցնելու արտոնութիւն շնորհեցաւ
Ս. Բաժնոյ, Զորաւ օրը: Եւստի աղա,
Պարսիկ Զեկիսի Պարսիկ եւ Ս. Նե-
սիմ Եւստի սեղանաւորներուն:

Պատրաստի պաշտօնի գրան
թարգմանատան անդամ արժանապատիւ
Յոհաննէս Լիւբլայի Պարսիկ հասա-
րակայ կրթութեան ժողովին անդամ
անուանեցաւ:

Ուրիշ իրիւրին Ժամը չորսին
միջոցները Գեղեցիկ հոգիս պատու-
հելով երեք տուն այնցաւ:

Թաւարկութեան ձեւերով օգուտ
ները ձանցող քանի մը բարեքն եւ ու-
սումնասիր անձիւք այս օրերս Օրթա-
գիւղի մէջ ընկերութիւն մը հաստատե-
րն թաւարան մը շինելու եւ նախնի աղա-
յին զի ցաղանց տառաքինական մեծագոր-
ծութիւնները անոր մէջ ներկայացնե-
լու նպատակաւ:

Եւստի զոյլ նպատակին կատարմանը
յաջողութեան մաղթելով՝ կը փութանք
հրապարակելու: Հետեւեալ յայտարա-
րութիւնը որ ընկերութեան յաղաքի հիմ-
նադրները յաղաքած են մեզ:

ՅԱՅՏԵՐԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱՅԵԱՆ ԹԱՏԵՐԵԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Իրողական ազգայն եւ տէրութեանց
մէջ չլանուիլ ամենեւին մէկ աղբ մը, որ
թաւարան չունենայ ու անոր մեծամեծ օ-
գուտները քաղած չըլլայ, եւ մէկ չլինար
ժամեւ եւ ըսել ասուգիւ: որ աղբին յա-
ռաջարկութեան եւ լուսաւորութեան
զինուոր եւ առաջին միջոցներէն մէկն ալ
թաւարկութիւնը չէ, երբոր կը տեսնէ
որ Խաղաքացի անկեց որչափ օգուտ քա-
ղեց, եւ ժամանակը Խաղաքացի, Եւստի իր
եւ ուրիշ երկիրներու ժողովուրդը որչափ

